

Miljø- og Fødevareministeriet
NaturErhvervstyrelsen
Sendt elektronisk til fiskeri@naturerhverv.dk

Vingsted, den 24. november 2016.

Danmarks Sportsfiskerforbunds bemærkninger til udkast til bekendtgørelse om etablering og drift af havbrug, sagsnummer: 16-7133-000003.

Danmarks Sportsfiskerforbund har modtaget udkast, høringsbrev samt vurdering af erhvervsøkonomiske konsekvenser og takker for muligheden for at komme med bemærkninger.

Mangelfuld redegørelse om de erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Indledningsvis, finder DSF ikke at vurderingen af de erhvervsøkonomiske konsekvenser på nogen måde er fyldestgørende.

Havbrug har altid en negativ påvirkning af omgivelserne. Det gælder både med en stor negativ påvirkning af miljøet ved udledning af iltforbrugende slam, bestående af foderrester og fiskefækaliier, samt udledning af en stor mængde næringssalte. Det er en produktionsform uden nogen form for rensning og umuligt at sikre mod at fiskene rømmer. Fisk som efterfølgende søger op i de danske vandløb, hvor de har en negativ effekt på de vilde danske fiskebestande. Endelig er der en visuel forstyrrelse af det storslåede indtryk man får når man er på havet, eller står på kysten og skuer ud over havet og ser de mange netbure rage op, og som givet vil ødelægge den oplevelse, mange turister søger i Danmark.

I oktober 2016 sendte NaturErhvervstyrelsen 3 placeringstilladelser til nye store havbrug i høring. Ét af disse ønskes placeret syd for Anholt, hvilket virker absurd. At denne ø, som har en stor om sætning på turister, nu skal huse et stort havbrug med de negative påvirkninger dette medfører, vil med stor sandsynlighed få en negativ effekt på antallet af turister, der ønsker at besøge øen. 2 andre ønskes placeret omkring Djursland. Ét ved Glatved og ét ved Hjelm. Djursland, der er berømt for et fantastisk kystfiskeriet efter havørreder, vil opleve en tilbagegang i antallet af turister, da vi frygter det kan påvirke dette kystfiskeri negativt, både når der sker en forringelse af det kystnære miljø, samt når der sker rømninger af disse domesticerede overfede opdrætsfisk.

Grundlaget for dette fremragende kystfiskeri er skabt ved 40 års indsats med at forbedre de danske vandløb. En indsats der har skabt gode og store bestande af ørreder i vandløb og langs de danske kyster. Disse gode resultater er nu truet af planerne om flere havbrug i området.

Placeringen i et område med højere salinitet, øger risikoen for en opformering af de små snyltende marine krebsdyr, som populært kaldes havlus. Fra Norge ved vi at havbrugsopdræt af laks har medført voldsomme problemer, og en udryddelse af flere havørred- og laksebestande. Laksen rammes ikke så hårdt som havørreden, da dens smolt søger længere væk under opvæksten, mens havørredens vokser op kystnært. Havørreden er derfor udryddet i flere af de norske elve på grund af de mange havlus som opformerer i stort tal, da de opformerer i astronomiske antal på de mange burfisk, der lever meget tæt i burene.

Trusler mod indtjening fra lystfiskerturisme, samt konsekvenser for arbejdet med at reetablere en laksebestand i Gudenåen, er ikke nævnt i de erhvervsøkonomiske konsekvenser, uagtet at der er flere rapporter der dokumenterer lystfiskeriets værdi. Det er ikke vurderet om det kan have en negativ effekt på Gudenåaksen, når de unge smolt trækker fra Gudenåen op gennem Kattegat forbi de planlagte nye havbrug, på vej til opvækstområderne i Nordatlanten.

Med en omsætning på knap tre milliarder er lystfiskeri en af de største fritidsbeskæftigelser i Danmark. Det viser en analyse, som COWI foretog for Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri i 2010. Det blev i Rapport fra Task force om lystfiskerturisme, februar 2015 NaturErhvervstyrelsen påpeget, at en af udfordringerne eller barriererne mod en vækst i lystfiskerturismen, er den dårlige miljøtilstand i de danske vandløb og i havet omkring Danmark.

Danmarks Sportsfiskerforbund mener disse forhold burde/bør indgå i redegørelsen. Desuden vil nye havbrug i Kattegat øge forureningen af kvælstof og fosfor i de indre danske farvande betydeligt, og da Danmark i forvejen udleder 30 procent mere kvælstof i havet end EU's vandrammedirektiv tillader, vil det blive nødvendigt at skære et andet sted. Det er kun landbrugets udledning der kan reduceres, hvis vi skal have flere havbrug. Alternativt skal der etableres flere vådområder til fjernelse af kvælstof, og erfaringen siger at det koster 1 million kroner at fjerne 1 ton kvælstof. De 2 der er ansøgt om placeringstilladelser til udleder alene 300 tons kvælstof. Derfor bør dette også indgå i redegørelsen om de erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Specifikke bemærkninger til Udkastet:

I § 1, stk. 3 tilføjes:

4) Størrelsen af det planlagte produktionsanlæg, angivet i kubikmeter.

5) Forventet anvendelse af foder.

Kommentarer: Produktionsanlæggets størrelse er eneste i praksis kontrollerbare produktionsparameter, og det må med i vurderingen hvad der forventes anvendt af foder til en vurdering af miljøaftrykket.

§ 6 ændres til: § 6. Indehavere af tilladelser til etablering og drift af havbrug har pligt til årligt at indberette oplysninger om produktionsmængder, foderforbrug og antallet af rømmede fisk og oplysninger i øvrigt af teknisk, økonomisk og driftsmæssig karakter.

Stk. 2. Indberetningen skal være attesteret af en statsautoriseret revisor.

Stk. 3 Oplysningerne skal indberettes til NaturErhvervstyrelsen og tilgår de i § 3 nævnte myndigheder og organisationer.

Kommentarer: Hittidige årsrapporter indikerer et behov for forøgelse af troværdigheden af de indberettede tal.

Der er en decideret fejl: §7 1) Overtræder §1, §4, stk. 3 og § 7.

Kommentar: Der skal stå 1) Overtræder § 1, §4, stk. 3 og stk. 7.

Generelle bemærkninger:

Prioriteringen af de største anlæg, jfr. § 2 stk. 2 vil begrænse nye aktørers muligheder for at etablere produktionsanlæg og fremme, at hele koncessionskapaciteten i Kattegat vederlagsfrit tilfalder de få etablerede.

Få og meget store anlæg vil fremme rationalisering og automatisering og vil reducere beskæftigelsen i sektoren. Beskæftigelse er et væsentligt argument fra aktørerne for at udvide den gammel-dags metode med fisk i bure uden renseforanstaltninger.

Den store koncentration af fremmede regnbueørreder vil forværre konsekvenserne af fiskerømning. Der foreligger ansøgninger om burstørrelser, der kan rumme op til 1 million kg fisk, og anlæg med mulighed for at rumme i alt op til 3 millioner individer. Hvad konsekvenserne for den naturlige fauna i Kattegat og Gudenå systemet vil blive i tilfælde af en påsejling af anlægget, er der næppe nogen viden om. Vi har ovenfor påpeget disse bekymringer.

Bekendtgørelsen lægger sig i kølvandet på tidens trend, at nogle få med kapital og forbindelser tilgodeses og får foræret samfundets værdier på bekostning af miljøet og af almindelige borgeres behov og interesser.

Årsindberetninger:

Analyse af de fra havbrugene ved Horsens Fjord indleverede årsrapporter viser, at disse er yderst mangelfulde uden at berigtigelser bliver krævet. Derfor vil det være på sin plads at forstærke kontrollen til mere end selvkontrol, der har vist sig for lemfældig. Revisorpåtegning kunne være en hjælp til mere sobre indberetninger, som jeg tidligere har nævnt.

De 3 placeringstilladelser der er i høring må afvente den 1. april 2017

Afslutningsvis vil vi knytte lidt kommentarer til forløbet, herunder tidspunktet for indgivelse af ansøgning om placeringstilladelse for 3 nye havbrug. Hvilket vi vil redegøre i det følgende.

Den 1. juli 2016 blev den nye Vækstplan for akvakultur offentliggjort. Vækstplanen er en del af Fødevare- og Landbrugspakken. I vækstplanen står der, at aftaleparterne er enige om, at der snarest muligt skal udpeges egnede områder til placering af nye havbrug. Aftaleparterne mødes for at drøfte udpegning af lokaliteter til placering af havbrug, når der foreligger et konsolideret udkast hertil.

I den politiske aftale om Hav- og fiskeriudviklingsprogrammet 2014-17 er der afsat 3,5 mio. kr. til EU – udbuddet om en modellering af hensigtsmæssige placeringer af havbrug i danske farvande, der udføres i samarbejde mellem Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning, Miljøstyrelsen samt NaturErhvervstyrelsen. De indkomne tilbud prioriteres efter et sæt udvælgelseskriterier, og tilbudsgiverne forventes i overvejende grad at være danske konsulentvirksomheder eller forskningsvirksomheder.

Den 25. oktober 2016 bliver Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Akvakultur og Danmarks Sportsfiskerforbund indkaldt til et møde i NaturErhvervstyrelsen om lokaliteter til havbrug i Kattegat, inden den endelig modelleringen igangsættes. Til mødet var endvidere en repræsentant fra Miljø- og Fødevarerministeriets Departement. Inden mødet fik vi skriftligt besked om at oplysningerne på mødet om mulige positioner for havbrug er fortrolige, og ikke disse må deles med andre, da nye havbrugsplaceringer repræsenterede en stor værdi for de rette.

Det morsomme er, at vi i DN og DSF allerede den 21. oktober – 4 dage før mødet, modtager som flere andre blandt andet myndigheder 3 ansøgninger om placering af havbrug i Kattegat. Det drejer sig om én ved Anholt, samt én VVM anmeldelse og ansøgning om miljøgodkendelse og placeringstilladelse til nyt havbrug ved Glatved, og endelig ét ved Hjelm Bugt, syd for Grenaa.

Vi undrer os over at der kan foreligge ansøgninger på 3 store havbrug på lokaliteter, som må være de lokaliteter, vi ikke måtte fortælle nogen om. Dette fremførte jeg også under mødet.

Danmarks Sportsfiskerforbund mener ikke der kan gives denne placeringstilladelse, inden der er foretaget den modellering, som der er afsat 3,5 millioner EU kr. til. Hvis denne modellering ikke foreligger, giver det ikke mening, at der i aftale teksten for den politiske aftale står: Aftaleparterne mødes for at drøfte udpegning af lokaliteter til placering af havbrug, når der foreligger et konsolideret udkast hertil.

DSF læser den politiske aftale som det ”konsolidere udkast” må være efter DHI har foretaget en modellering af forureningspåvirkningen fra et eller flere eventuelle havbrug i Kattegat. Ellers giver det ikke mening af anvende 3,5 mill. kr. fra Hav- og fiskeriudviklingsprogrammet 2014-17 til at skaffe sig viden om placering af nye havbrug i Kattegat.

De 3,5 mill. EU-kroner kunne have fundet anvendelse til andet, hvis Dansk Akvakultur og havbrugsejerne alligevel ikke kan afvente resultatet af den hos DHI bestilte modellering over forureningspåvirkningen.

Med en forventning om at de 3 ansøgere til placeringstilladelser vil få oplyst, som angivet i Udkastets § 2, at der er ansøgningsfrist den 1. april og deres ansøgning vil blive vurderet den 1. april 2017, sammen med eventuelt andre ansøgninger.

Med venlig hilsen

Lars Brinch Thygesen
Miljøkonsulent